

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Barbary Pořízkové a soudců JUDr. Radana Malíka a JUDr. Petra Mikeše, Ph.D., v právní věci žalobkyně: **Ing. J. P.**, zast. Mgr. Radimem Vašendou, advokátem se sídlem Rožnovská 241, Frenštát pod Radhoštěm, proti žalovanému: **Krajský úřad Zlínského kraje**, se sídlem tř. Tomáše Bati 21, Zlín, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 9. 2012, č. j. KUZL/58888/2012, sp. zn. KUSP/58888/2012/PŽÚ/Du, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 5. 5. 2014, č. j. 58 A 8/2013 – 51,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Podanou kasační stížností se žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) domáhá zrušení v záhlaví označeného usnesení Krajského soudu v Ostravě (dále jen „krajský soud“), kterým byl ve výroku I. zproštěn advokát JUDr. Milan Matula povinnosti zastupovat stěžovatelku. Výrokem II. byl stěžovatelce ustanoven zástupce z řad advokátů, Mgr. Radim Vašenda.

[2] Krajský soud v odůvodnění napadeného usnesení konstatoval, že stěžovatelce byl na základě její žádosti usnesením ze dne 30. 9. 2013, č. j. 58 A 8/2013 – 32, ustanoven zástupcem JUDr. Milan Matula. Zároveň jí bylo uloženo prostřednictvím ustanoveného zástupce opravit a doplnit žalobu ve lhůtě 15 dnů. Proti tomuto usnesení podala kasační stížnost, která byla odmítnuta usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 3. 2014, č. j. 3 As 109/2013 – 87.

[3] Dne 1. 11. 2013 soud obdržel od ustanoveného zástupce doplnění žaloby, ve kterém mimo jiné uvedl, že vzhledem k tomu, že stěžovatelka neposkytuje potřebnou součinnost, vycházel v doplnění žaloby pouze z obsahu příslušného správního spisu a jednotlivých podání stěžovatelky.

[4] Dne 26. 3. 2014 stěžovatelka podala žádost o zproštění ustanoveného zástupce z důvodu ztráty důvěry, neboť tento poškozují její práva od srpna 2013 tak, že jedná v rozporu s dobrými mravy, etikou a činí podání, aniž by k tomu byl oprávněn, a vědomě měnil smysl a podstatu podaných žalob. Současně požádala o ustanovení nového zástupce. Krajský soud dále poukázal na přípis JUDr. Matuly ze dne 29. 1. 2014, ze kterého vyplývá, že mezi ním a stěžovatelkou došlo ke ztrátě důvěry.

[5] Soud zdůraznil, že ustanovený advokát doplnil řádně a včas žalobu, jak bylo uloženo usnesením ze dne 30. 9. 2013. Řádnost zastupování však musí v první řadě vycházet z důvěry advokáta a jeho klienta. Není-li takové důvěry, soud žádosti vyhověl a ustanoveného zástupce JUDr. Milana Matulu zastupování zprostil. K žádosti stěžovatelky pak ustanovil jiného zástupce.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření ke kasační stížnosti

[6] Proti usnesení krajského soudu brojí stěžovatelka kasační stížností. Uvádí, že napadené usnesení vydala JUDr. Jana Záviská, jejíž podjatost opakovaně namítá. Námitku podjatosti vůči JUDr. Janě Záviské podala již dříve ve věcech vedených pod sp. zn. 58 A 7/2013 a 20 A 6/2014. JUDr. Jana Záviská měla být správně vyloučena ze všech projednávaných věcí, místo toho vydává další nezákonné a stěžovatelku poškozující rozhodnutí. Řízení tak trpí zjevnými vadami, byl porušen zákon, řízení je zmatečné a dokonce rozhodoval soudce, který měl být vyloučen.

[7] Mgr. Vašenda je úzce navázán na žalovanou stranu a stěžovatelka má oprávněné pochybnosti o tom, že bude nestranně hájit její zájmy. Proti ustanovení Mgr. Vašendy podala již kasační stížnost i ve věci sp. zn. 20 A 6/2014.

[8] Všechny stěžovatelkou zmíněné spisy souvisí se spisem ve věci sp. zn. 16 Co 187/2013, mají stejný základ, a to kauzu „Radekov“. S touto kauzou souvisí i věci vedené pod spisovou značkou 36 Ad 18/2013 a 36 Ad 10/2014. Žádá o provádění důkazů všemi těmito souvisejícími spisy (sp. zn. 20 A 6/2014, 58 A 7/2013, 58 A 8/2013, 16 Co 187/2013, 36 Ad 18/2013, 36 Ad 10/2014). Společnost Radekov spol. s r. o. získala nezákonným způsobem osobní údaje stěžovatelky, tyto zneužila k podvodu a k výrobě padělků listin. Osoby v celé kauze stěžovatelku vědomě poškozují, šikanují, perzekuují, konstruují křivá obvinění a vymýšlejí si.

[9] Dále namítá, že kasační stížnost proti ustanovení JUDr. Matuly zástupcem stěžovatelky (usnesení ze dne 30. 9. 2013, č. j. 58 A 8/2013 – 32) nebyla dosud řešena. JUDr. Matula s úzkými vazbami na Městský úřad Rožnov pod Radhoštěm stěžovatelku poškodil, poškozují a nehájí její zájmy.

[10] Dále popisuje postup krajského soudu ve věcech vedených pod sp. zn. 20 A 6/2014 a 58 A 7/2013 a brojí proti němu.

[11] S ohledem na výše uvedené navrhuje vyloučení soudkyně JUDr. Jany Záviské z projednávání věci vedené pod sp. zn. 58 A 8/2013 a zrušení usnesení ze dne 5. 5. 2014, č. j. 58 A 8/2013 – 51.

[12] V přípisě ze dne 18. 6. 2014 stěžovatelka odkazuje na související spisy, a to na spis Okresního soudu ve Vsetíně sp. zn. 19 C 46/2012, spisy krajského soudu sp. zn. 58 A 7/2013, 58 A 8/2013, 16 Co 187/2013, 20 A 6/2014, spisy Krajského soudu v Brně sp. zn. 36 Ad 18/2013, 36 Ad 10/2014 a spisy Nejvyššího správního soudu sp. zn. 3 As 109/2013, 3 Ads 59/2013, 10 As 68/2014, 5 As 33/2014, 5 As 32/2014, Nao 128/2014 a Aprk 15/2014.

[13] Dne 30. 6. 2014 stěžovatelka Nejvyššímu správnímu soudu zaslala přípis, který adresovala Mgr. Radimu Vašendovi, v němž uvádí, že považuje ustanovení Mgr. Vašendy za zmatečné a neplatné a tento advokát je ve střetu zájmů.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[14] Nejvyšší správní soud posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost byla podána včas, jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná, a stěžovatelka je zastoupena advokátem (§ 105 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Poté přezkoumal napadené usnesení krajského soudu v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), ověřil při tom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

[15] Stěžovatelka namítá, že JUDr. Jana Záviská, která napadené usnesení vydala, měla být pro podjatost vyloučena z projednávání a rozhodnutí věci. Považuje řízení za zmatečné, neboť rozhodoval soudce, který měl být vyloučen. Tuto námitku lze podřadit kasačnímu důvodu podle § 103 odst. 1 písm. c) s. ř. s. Podjatost spatřuje stěžovatelka ve skutečnosti, že JUDr. Jana Záviská vydává ve věcech vedených u krajského soudu pod sp. zn. 58 A 8/2013, 58 A 7/2013 a 20 A 6/2014 nezákonná a stěžovatelku poškozující rozhodnutí.

[16] Podle ustanovení § 8 odst. 1 s. ř. s. jsou soudci *vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci, jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům je dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti. Vyloučení jsou též soudci, kteří se podíleli na projednávání nebo rozhodování věci u správního orgánu nebo v předchozím soudním řízení. Důvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech.*

[17] Rozhodnutí o vyloučení soudce z důvodů uvedených v § 8 s. ř. s. představuje výjimku z ústavní zásady, podle níž nikdo nesmí být odňat svému zákonnému soudci s tím, že příslušnost soudu i soudce stanoví zákon (čl. 38 odst. 1 Listiny základních práv a svobod). Tak, jak zákon tuto příslušnost stanovil, je tato zásadně dána a postup, kterým je věc odnímána příslušnému soudci a přikázána soudci jinému, je nutno chápat jako postup výjimečný. Podjatost soudce také zasahuje do principu nezávislosti soudce. Soudce lze z projednávání a rozhodnutí přidělené věci vyloučit pouze výjimečně a z opravdu závažných důvodů, které mu reálně brání rozhodnout v souladu se zákonem nezaujatě a spravedlivě.

[18] Ustanovení § 8 odst. 1 s. ř. s. výslovně stanoví, že důvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho

rozhodování v jiných věcech. Jelikož stěžovatelka spatřovala podjatost JUDr. Jany Záviské pouze v jejím postupu v projednávané věci a rozhodování v jiných věcech, neztotožnil se Nejvyšší správní soud s namítanou podjatostí této soudkyně (srov. usnesení ze dne 19. 3. 2003, sp. zn. Nao 2/2003, nebo usnesení ze dne 28. 4. 2005, sp. zn. Nao 8/2005, ve kterých dospěl Nejvyšší správní soud k totožným závěrům). Řízení před krajským soudem tak nelze považovat za zmatečné.

[19] Nad rámec výše uvedeného poukazuje Nejvyšší správní soud na skutečnost, že ve věci vedené krajským soudem pod sp. zn. 20 A 6/2014 bylo o námitce podjatosti JUDr. Jany Záviské rozhodnuto usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 4. 2014, č. j. Nao 128/2014 – 9, a to tak, že JUDr. Jana Záviská nebyla shledána podjatou.

[20] Stěžovatelka dále namítá, že ustanovený zástupce Mgr. Radim Vašenda je úzce navázán na žalovanou stranu a má pochybnosti o tom, že bude nestranně hájit její zájmy. K této námitce Nejvyšší správní soud uvádí, že kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. Uvedenou námitku však nelze podřadit pod žádný z nich. Stížnostní důvod uvedený v písm. b) nepřipadá v daném případě v úvahu již z povahy věci, protože stěžovatelka brojí proti procesnímu rozhodnutí krajského soudu, kterému nepředcházelo žádné řízení před správním orgánem. Obdobně lze vyloučit i důvod podle písm. e), protože ten se dotýká nezákonnosti rozhodnutí o odmítnutí návrhu nebo o zastavení řízení. Námitka není podřaditelná ani pod písm. a), protože stěžovatelka nevytkla napadenému usnesení nesprávné posouzení právní otázky. Stěžovatelka se touto námitkou rovněž nedovolávala zmatečnosti řízení před krajským soudem, tj. stížnostního důvodu podle písm. c), ani nepřezkoumatelnosti napadeného usnesení ve smyslu písm. d). Uvedená námitka tedy nespadá pod žádný důvod kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 s. ř. s., a proto je nepřipustná podle § 104 odst. 4 s. ř. s. (srov. rozsudek ze dne 8. 9. 2014, č. j. 8 As 82/2014 – 56, nebo usnesení ze dne 5. 3. 2014, č. j. 3 As 109/2013 – 87, ve kterých dospěl Nejvyšší správní soud ke shodným závěrům).

[21] Zbývá dodat, že podstatou argumentace stěžovatelky je ztráta (či neexistence) vzájemné důvěry mezi ní a ustanoveným zástupcem Mgr. Vašendou. Zde je třeba zdůraznit, že ve vztahu mezi ustanoveným zástupcem a účastníkem řízení rozhoduje soud, který tohoto zástupce ustanovil. Tento soud také rozhoduje o případném zproštění povinnosti ustanoveného zástupce zastupovat účastníka řízení. Teprve v řízení o kasační stížnosti proti takovému rozhodnutí krajského soudu by kasační soud mohl posuzovat námitku odpovídající té nyní uplatněné (srov. usnesení ve věci sp. zn. 3 As 109/2013 – 87, či rozsudek ve věci sp. zn. 8 As 82/2014).

[22] K námitce, že dosud nebyla řešena stěžovatelčina kasační stížnost proti usnesení ze dne 30. 9. 2013, č. j. 58 A 8/2013 – 32, kterým jí byl ustanoven jako zástupce JUDr. Matula, Nejvyšší správní soud uvádí, že tato kasační stížnost byla odmítnuta usnesením ze dne 5. 3. 2014, č. j. 3 As 109/2013 – 87, které nabylo právní moci dne 11. 3. 2014.

[23] Nejvyšší správní soud konstatuje, že mu není zřejmé, z jakého důvodu stěžovatelka brojí proti výroku I. napadeného usnesení, kterým byl JUDr. Milan Matula zproštěn povinnosti ji zastupovat, za situace, kdy stěžovatelka sama požádala přípisem ze dne 26. 3. 2014 o zproštění tohoto advokáta. Stěžovatelka navíc sama v podané kasační stížnosti uvádí, že ji JUDr. Milan Matula poškozují a nehájí její zájmy.

[24] Nejvyšší správní soud neprovedl důkazy obsahem stěžovatelkou navrhovaných spisů (viz odst. 8) Stěžovatelka neuvedla, jak by provedení těchto důkazů mohlo ovlivnit nynější řízení. Nejvyšší správní soud, jakožto soud kasační, přezkouvává na základě podaných kasačních stížností zákonnost a správnost rozhodnutí krajských soudů ve správním soudnictví. Z důkazního návrhu není nijak seznatelné, jaký by provedení navrhovaných důkazů mohlo mít vliv na posouzení zákonnosti napadeného usnesení krajského soudu (tj. usnesení, kterým byl JUDr. Milan Matula zproštěn povinnosti zastupovat stěžovatelku a Mgr. Radim Vašenda jí byl ustanoven jako zástupce).

[25] Námitkami týkajícími se postupu krajského soudu ve věcech vedených pod sp. zn. 20 A 6/2014 a 58 A 7/2013 se Nejvyšší správní soud nemohl zabývat, neboť se netýkají předmětu tohoto řízení, tj. přezkumu zákonnosti napadeného usnesení.

[26] Závěrem Nejvyšší správní soud konstatuje, že nemohl přihlídnout k námitce podjatosti JUDr. Jany Záviské a návrhu na vyloučení této soudkyně z projednávání věci vedené pod sp. zn. 58 A 8/2013. Podle § 8 odst. 5 s. ř. s. může účastník nebo osoba zúčastněná na řízení „namítnout podjatost soudce, soudní osoby, tlumočníka nebo znalce. Námitku musí uplatnit do jednoho týdne ode dne, kdy se o podjatosti dozvěděl; zjistí-li důvod podjatosti při jednání, musí ji uplatnit při tomto jednání. K později uplatněným námitkám se nepřihlíží.“

[27] Stěžovatelka uplatnila námitku podjatosti současně s podáním kasační stížnosti dne 6. 6. 2014. Z úředního záznamu založeného na č. 1. 49 spisu krajského soudu vyplývá, že ve věci jedná a rozhoduje JUDr. Jana Záviská od 3. 2. 2014, a to v souladu se změnou rozvrhu práce č. 2. O této změně rozvrhu práce nebyla stěžovatelka nijak poučena a o skutečnosti, že ve věci rozhoduje JUDr. Jana Záviská se tak dozvěděla až z napadeného usnesení. Z doručky na č. 1. 52 spisu krajského soudu vyplývá, že toto usnesení bylo stěžovatelce doručeno 27. 5. 2014. Skutečnosti, ve kterých stěžovatelka spatřuje podjatost (vydávání nezákonných a poškozujících rozhodnutí ve věcech vedených u krajského soudu pod sp. zn. 58 A 8/2013, 58 A 7/2013 a 20 A 6/2014), přitom musely být stěžovatelce známy nejpozději téhož dne. Stěžovatelka tak uplatnila námitku podjatosti až po lhůtě 1 týdne stanovené v § 8 odst. 5 s. ř. s. K takové námitce se nepřihlíží.

IV. Závěr

[28] Z výše uvedených důvodů Nejvyšší správní soud v souladu s § 110 odst. 1 s. ř. s. podanou kasační stížnost zamítl. O věci rozhodl bez jednání postupem podle § 109 odst. 2 s. ř. s., dle kterého o kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud zpravidla bez jednání.

[29] O nákladech řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatelka, která neměla v tomto soudním řízení úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému žádné náklady nad rámec jeho úřední činnosti nevznikly. Z uvedených důvodů soud rozhodl, že žádnému z účastníků se právo na náhradu nákladů řízení nepřiznává.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. listopadu 2014

JUDr. Barbara Pořízková
předsedkyně senátu